

Yemisi

Yisasi akana'amo'a Yemisi'a mani avona kamale'ne. Yemisi'a Yelusalemu mai'ne'a Yisasiteka apa'ku'a ami'naya vaya'aite kava ve'ka mai'ne. Yemisi nepu'amo'a Yisasi'a aka fali'neapati hetino ko'ku'napi haitekeno Yemisi'a 17'a kafu akeva mai'neno mani ke kamale'ne.

¹ Nakaeya Yemisi'na Anumaya Koti'ae Anumayati Yisasi Kalaisi'ae ali'ya ve'ka'animo'na mani avo ka'na lapamoe. Yisasiteka lapaipa ami'naya Isaleli vaya lapa'kaeya Yisasi ke ne'afitapa kuma aepatapi ataletapa fate fate mopale u'naya vaya'mokitapae mani ke ka'na nelapamoe. “Kanale ya hutapa mai'nafe?” hu'na falu fala hunelapatoe.

Kana ya'mo'a lo'kiya lapamike.

² Nepu nasa'nimokitapa aki'ae aka'ae kana ya lapa'kaeyate fole aiseana ma lapa'kesa afeo “Inanimona amuse'kase hisuna yane.” hutapa heo.

³ Kana ya fole aiseana Anumaya Koti'a “Lapaipa akola nami'nafi o'nami'nafi?” huno ano lapa-vataka huno lapa'ke ne'keanaketapa ani kana ya fole aiseana ani kana ypati hetitapa lo'kiya vaisaya ya alikae. ⁴ Mi'ko afina hetitapa lo'kiya vai yatapimo'a lo'kiya vaiseana Anumaya Koti aulakalena “Lapa'kaeya ho'kalapate'ne.” huno hisiketapa kositapa ala vaya'ake maikae.

Mako ve'kamo'a akai'a akenopa ha ole'nisikeno'aena Anumayamoteka ke huno afikesikeno akenopa halesea ya amise.

⁵ Lapa'kaeya folakapati mako ve'kamo'a akai'a akenopa ha ole'nisikeno'aena "Ani ya alisoe." huno'aena Anumaya Kotiteka ke huno afikesikeno amike. Anumaya Koti'a ala aya'ae ve'ka mai'neanakeno mi'ko afike'naya vaya ke o'apama'kikeanakeno afa'a lusi ya apamike. Ani apa'kenopa halesea yana apamike.

⁶ Apamikea'maki Anumaya Kotife "Lamake namike." huno afino aipafi ne'maleno ke huno afikese. "Ke hisoa yana namisifi o'namisifi?" huno aole akesa o'afise. Aole akesa afisea ve'kamo'a hake li'mo'a hea kava huno yasimo'a ani lina avaleno uteno eteno nehea kava nehe. ⁷⁻⁸ Ani kava nehea ve'kamo'a aole akesa hane'nikeno ani havi aku akesamo'a avaleno yakalekeno mako'ke kate no'vea yafe ani akufa vaya'moki ina akufa apa'kesa afisae "Anumaya Koti'a mako'ke ya o'namike." hu'a apa'kesa afisae.

*Afeno'api o'male vaya'ae afeno'api hane'nea
vaya'aefe hu'ne.*

⁹ Moni afeno'api o'male vaya'moki Anumaya Kotife afi'a apaipafi male'naya yafe inake hu'a hisae "Anumaya Koti'a nakaeya mafa'neyaka mai'nae huno lavaleno asaka hu'ne." nehu'a ani yafe lusi amuse hisae. ¹⁰ Amuse hukaya'maki moni afeno'api hane'nea vayana Anumaya Kotife afi'a apaipafi male'naya vaya'moki yosa ausemo'a fali hulavea kava hu'a falisaya yafe apa'kesa afi'a lusi moni afeno'api hane'nea vaya miya'apimo'a lavino aise hisea yafe amuse hisae. ¹¹ Yakemo'a haino ne'eno lo'kiya'ake yake neleno ani kahaufaka yana leno mi'ko'a fayo'makimaki hikeno ause'amo'a fali hulavino haviya nehea

akufa avamete mi'ko moni afeno'api ne'malesaya vaya'moki ani akufa kava hu'a ani afeno'api alisaya ali'ya'api folakapi ne'atale'a falikae.

Kana ya'ae “Hao'otake kava ho.” hu'a a'a apavataka hisaya ya'aefe hu'ne.

¹² Mako vaya'moki kana ya apa'kaeyate fole aiseana heti'a lo'kiya vai'a maisayana Anumaya Koti'a amuse ya akola maike maike hu'a hano ohu apavamu apamike. Ani amuse yana “Anumaya Kotife nahau nayamopafati ne'nahaiye.” hu'a hisaya vaya'aina Anumaya Koti'a “Apamikoe.” huno lo'kiya vai male'ne. Mani yafe amuse hisae. ¹³ Mako ve'kamo'a akai'a ha'ye hu ya'mo'a “Hao'otake kava ho.” huno ano avataka hisikenno ani ve'kamo'a ma akufa ke ohino “Anumaya Koti'a ano navataka hike'na mani hao'otake kava hoes.” huno ohino. Hao'otake kava hu ya'mo'a Anumaya Kotina avayu ohukiki Anumaya Koti'a mako ve'ka avayu huno “Hao'otake kava ho.” huno ohuke. ¹⁴ Ohukea'maki lakaiti mako'ke mako'ke'mokita laipafati laha'ye hu yana va'yi huteno ano lavataka huno lavayu nehe. ¹⁵ Laha'ye hu yana a'mo'a hea kava huno aipa'ae maiteno hao'otake kava fole aiteno ala hikeno hao'otake ya huke huke nehea ve'ka hakeno nefale.

¹⁶ Nahau nayamopafati ne'nahaiya nepu NASA'NIMOKITAPA haviku “Anumaya Koti'a ano navataka hike'na hao'otake kava nehoe.” hutapa hisae. ¹⁷ Mi'ko lami'nea kanale yana ko'ku'napakati ne'e. Mi'ko hale yana yake'ae i'ka'ae afo'animo'a ani ya nelame. Yakemo ame'mo'a yatala huteno eno aupasi huteno nehea kava ohu ve'ka mai'neno alu kava alu kava

nohea'maki Afotimo'a mako'ke akufa kava'ake nehea ve'ka mai'ne. ¹⁸ Anumaya Koti'a akai'a haiya kava huno akai'a lamake'ake keleti lakaeya mafa'ne'a ako alilate'niketa lakaeya mi'ko ve a'ne alo hu'nea vayapi hokote vaya'a maisuna yafe ako alilate'ne.

Lakaeya Anumayamo ke ne'afita a'kame malesune.

¹⁹ Nahau nayamopafati ne'nahaiya nepu nasa'nimokitapa afitapa alakepa hutapa afeo. Makale'a ke afisaya lapaipa lapa'kesa afeo. Makale'a ke alitapa oheo. Makale'a lahapai o'veaiyo. ²⁰ Vaya'mokita ke vai yatetina Anumaya Koti haisea alakepa au'ava yana fole o'aike. ²¹ Ani yafe mi'ko hao'otake kavana lapa'kame'ya amitetapa lapa'ku alitapa hai kava ohutapa Anumaya Koti'a akai'a ke lapaipafi ha'kale male'nea ke lapa'ku lapame alino katisea ke afitapa alakepa hutapa afeo. ²² Lapa'kaeya inake nehae "Kanale ke afi'ne'na kanale kava nehoe." nehutapaki ani ke a'kame o'malesayana lapa'kaitapi lapa'ku mafa'ne kasuke hune'ataki mani ke a'kame maleo.

²³⁻²⁴ Mako ve'kamo'a Anumaya Koti ke afiteno "Afa ke hane'ne." nehuno a'kame o'male'nea ve'kamo'a ma kava nehe. Mako ve'kamo'a kapo'kapopati aukosa aketeno'ae'maki makalema'a ataleteno "Hana akufa naukosa hane'ne?" huno ake'ne'kanea akufa kava nehe. ²⁵ Nehea'maki mako ve'kamo'a Anumaya Koti kanale kemo aepa'a akeno alakepa huno ne'maisea ve'kamo'a afiteno o'ataleno a'kame ne'malea yafe Anumaya Koti'a amuse hisea aipa akesa amike. Ani kemo'a kanale'ya huno

hao'otake kava'mo'a nofi hute'neateti ani nofi
heno a'kano hutesea ke hane'ne.

²⁶ Mako vaya'moki "Lakaeya kanale'ya huta Anumayamofe lame atiti nehune." hu'a nehu'ae'maki apavenafu'nale yakai'a alakepa ohisayana apa'kai'api apaipake kasuke hune'ate'a a'a avataka nehae. "Lame atiti nehune." nehaya'maki Anumaya Kotina apa'ku'a ami'naya ya'apimo'a afa ya'kana nehe. ²⁷ Nehea'maki Anumaya Koti Afotimo aulakale mako honi'ya ohu kanale lame atiti yana make huta hisune mekusa anakana havi no mai'naya yafe apaya nehuta lakaeya ka uteta hisuna yatifina kava yakaisune. Haviku ma mopafi hao'otake kava hisunakeno laipamo'a eteno honi'ya'ake huke.

2

Mi'ko vaya'aina mako'ke aiyayi huta apaya hisune.

¹ Nepu nasa'nimokitapa fate akufa ano hale lo'kiya'ae ve'kamo'a Anumayati Yisasi Kalaisife afitapa lapaipafi maletapa alaki hu'naya'maki ala aki hane'nea ve'ka alitapa kanale hune'atetapa afa ve'ka alitapa haviya hune'ataya kavana hao'otake kava nehae. ²⁻³ Lapa'kaeya Yisasi ke afikefena alitapa atalu nehisakeno mako moni afeno alama'a male'nea ve'kamo'a kanale ku'kena havaiteno ayapi falota huno vai male'nea ve'ka mono notapifi haino nefalesikeno ani kava huno mako afeno'a o'male ve'kamo'a kena'a atalaka atalako kena havai'nea ve'kamo'a ani kava huno haisiketapa lapa'kaeya moni afeno alama'a male'nea ve'kaena inake nehae "Vae kanale'ya huta amuse'ka hunaki kakaeya e'ka ma

kanale yosa kefale faitopale maiyo.” hutapa nehaya'maki afeno'a o'male ve'kaena inake nehae “Mukaleka heti'ka maiyo.” huke “Mopale naiyafi e'ka maiyo.” huke nehae.⁴ Mani nehaya kavana lapa'kaitapi nepu lapasaki alitapa fa'ko fa'ka nehayana hao'otake lapaipa lapa'kesafati vaya alitapa fa'ko fa'ka nehae.

⁵ Nahau nayamopafati ne'nahaiya nepu nasa'nimokitapa afeo mopale vaya'moki mako vaya'aife inake hu'a nehae “Afeno'api o'male vaya mai'nae.” hu'a hune'apatae. Ani ke hune'apataya vaya'aipatina Anumaya Koti'a ako hapaliteno akai'aleka apavaleno apate'neno akaeya ke afi'a apaipafi malesaya yana alama'a ne'apamino inake hu'ne “Nakaeyafe hapau apayamopafati nelahapaiya vayana ani kava yakaisoa kumate maikae.” huno lo'kiya kefati humale'ne. ⁶ Humale'nea'maki lapa'kaeya afeno'api o'male vayana apavuya hisea akufa kava hupate'naya'maki lapa'kaeya ako afi'nae lusi afeno'api hane'nea vaya'moki lapa'kaeya ali'a afepi nelapate'a “Afa'a ina akufa ya mai'nae.” hute'a ala kana ya nelapami'a kake hulapatesea yate lapavale'a nelapatae. ⁷ Yisasi'a lapa'kaeyafe “Nakai'nileka lapavale'na lapate'noa vaya mai'nae.” huteno aki'a lapami'nea'maki ani moni afeno male'naya vaya'moki ani ve'kamo aki'a Yisasi'ae hu'a hu'naya kanale aki'a hu'a haviya nehu'a hu'a ya ne'kalae. ⁸ Anumaya Koti autamafi inake huno kamale'neane
“Kakai'ka kakufae ne'kahaiya avamete male'ka vaya'kamo akufaena lusiya huno kahaino.” huno hu'neane.

Lapa'kaeya ani Anumaya Koti ke a'kame maletapa ne'maisayana kanale kava nehae. ⁹ Kanale kava nehaya'maki lapa'kaeya mako ve'ka avaletapa kanale kava hune'atetapa mako ve'ka lapa'kame'ya amisayana hao'otake kava nehaki mani Anumaya Koti ke male male'nea kemo'a "Ina kava oheo." huno hu'nea ke alitapa ataka'naya yafe lapaipafi ane'keketapa "Hao'otake kava nehune." hutapa afi'nae. ¹⁰ Mako ve'kamo'a mi'ko ke male male'nea ke a'kame ne'maleno mako'ke ke'ake alino atakaeseana mi'ko ke male male'nea ke alino ataka'neanakeno ke alike. ¹¹ Anumaya Koti'a inake hu'ne

"A'ne apavayu hutapa kumai oheo." nehuno Anumaya Koti'a mako'ae inake hu'ne "Mako ve'ka amakitapa kio'ateo." hu'ne.

A'ne apavayu hutapa kumai ohe'nisaya'maki mako ve'ka ako amakitapa kitesayana Anumaya Koti ke male male'nea ke ako alitapa ataka'nae. ¹² Yisasi kanale kemo'a hao'otake ya'mo'a nofi kilate'nea yana ako alino kalu helate'ne. Ani alino kalu helate'nea keleti Anumaya Koti'a kake hulapateno afino fa'ko fa'ka huke. Ani yafe lapa'kesa ne'afitapa mi'ko afina ke nehaya ya'ae alo nehaya au'ava ya'ae ani kemo aku'ainaka maiyo. ¹³ Mako ve'kamo'a vaya'amofe afino hau huo'ateseana Anumaya Koti'a ani ve'ka kake hutesea afina ani ya huno hau huo'atekaiya'maki vaya'aife hau huno atesea ve'kamo'a kake hutesea yafe koli ohuno afa'a kake hutesea ke akasekaiye.

Lapaipafi afitapa male'naya ya'mo'a kanale au'ava fole o'aiseana afa ya'kana hu'ne.

¹⁴ Nepu nasa'nimokitapa mako ve'kamo'a "Nakaeya Yisasife afi'na naipafi male'noe." huteno mako kanale au'ava yana ohu'niseana Anumayamo ke afino aipafi male'nea ya'mo'a aku amena alino katisifi? Ani kemo'a afa ya'kana huke. ¹⁵⁻¹⁶ Yisasina apaipa ami'naya nepu lapasaki kena'api hoyo'api o'malesike'a esayana lapa'kaeya folakapati mako ve'kamo'a make huno hapapai'ne "Lapaipamo'a falu nehinaketapa afa'a veo. Kenatapi lapa'kaitapi alitapa havaiyo. Ne'yana nekeno lapamu hino." huno nehuno ne'ya'ae ku'kena'ae o'apamiseana hana'ya huno hapa'makaiye? Ani yafe ke'ake ohutapa kanale'ya hutapa hapa'maeyo. ¹⁷ Ina kava hu'a "Yisasi ke afi'na naipafi male'noe." nehaya'maki afa'a mai'netapa kanale kava ohisayana lapa'kaeya Anumayamo ke afitapa lapaipafi male'naya yatapimo'a afa ya'kana hu'ne.

¹⁸ Mako ve'kamo'a inake huke "Kakaeya Yisasife afi'ka kaipafi male'nanaki nakaeya kanale ali'ya'ni ne'alo." huno hisike'na inake hu'na hukoe "Kanale au'ava ya o'alisanana hana'ya hu'ka 'Yisasife afi'na naipafi male'noe.' hu'ka nehane. Nakaeya kanale au'ava ya nehoa yateti Yisasife afi'na naipafi male'noa yana kavelikoe."

¹⁹ Kakaeya Anumaya Kotife "Mako'ke'ake Anumaya Kotiti mai'ne." hu'ka kame atiti nehane. Kanale kava nehana'maki Sata afe'moki ani kava hu'a "Anumaya Koti mai'ne." hu'a afi'a apaipafi male'ne'a koli nehu'a atali nehae. ²⁰ Kakaeya kakesa o'male ve'ka meni kavelikoanaki ako. Mako ve'kamo'a "Yisasife afi'na naipafi male'noe." huno hisikeno kanale au'ava

ya va'yi ohiseana ani aipafi male'nea ya'mo'a
afa ya'kana hu'ne hu'na mako ya'ae kavelikoe.
21 A'ke'ainaka lakinakomo'a Epalahamu'a Anumaya Koti ke a'kame maleno amuse ya amikefena
mafa'ne'a Aisa'kina avaleno yafa hipale ate'neno
hakefe nehikeno Anumaya Koti'a ani kava hu'nea
ya aketeno "Alakepa ve'ka mai'nane." huno
hute'ne. **22** Ani yafe ako afi'nae Anumaya Koti
ke afino aipafi male'nea ya'amo'ae kanale ali'ya
ne'alea ya'amo'ae lo'ka'ana ali'yana ne'ali'ae. Ani
kanale ali'ya'amo'a Anumayamofe afino aipafi
male'nea ya'a havaitete'ne. **23** Anumaya Koti autamafi inake hu'a kamale'nayane

"Epalahamu'a Anumaya Koti'a hu'nea ke 'Lamake
nehane.' huno afiteno aipafi male'nea
yafe Anumaya Koti'a akaeyafe inake huno
hute'ne 'Alakepa ve'ka mai'nane.' huno
hute'ne." huno kamale'neane.

Epalahamu'a ani ali'ya ali'nea afina mani kamale'nea ke fole aino ne'ya'a alitekeno lamake nehe. Anumaya Koti'a Epalahamufe "Kakaeya kanale vaya'nimoka mai'nane." hu'ne. **24** Ani yafe lapa'kaeya ako afi'nae Anumaya Koti'a mako ve'ka akeseana kanale ali'ya'ae akaeya ke'ae afino aipafi male'nea ya'ae aketeno "Alakepa ve'ka mai'ne." huno hutekaiya'maki mako ve'kamo'a Anumaya Kotife afino aipafi ne'maleno kanale ali'ya o'aliseana Anumaya Koti'a "Alakepa ve'ka mai'nane." huno huo'atekaiye.

25 Lehapu'a kumai a'mo'a ani kava huno nata
vaya nehavaya nopi kava nehikeno Yosua'a ko
akekefe Yuta vaya hupateke'a e'naya vaya alino
falu fala hupateteno havaesaya no'api apamiteno

alu kate hupateke'a u'nae. Ani kava hu'nea yafe Anumaya Koti'a Lehapufe "Alakepa a mai'ne." huno hute'ne. ²⁶ Mako ve'kamo'a aku mafa'ne'a atalekeno "Ako fali'ne." huta nehuna'maki ani kava hu'a mako vaya'moki "Yisasife afita laipafi male'none." hu'a nehaya'maki kanale ali'ya'api va'yi ohiseana Anumayamofe afi'a apaipafi male'naya ya'mo'a ako faliteno afa ya'kana nehe huta hukune.

3

Kake hu yatilena kava yakaisune.

¹ Nepu nasa'nimokitapa lapa'kaeya folakapati haviku nesu vaya'moki "Alita apaya hu vaya maisune." hu'a hu'yafenaki lapa'kaeya ako afi'nae lakaeya alita apaya nehuna vaya'mokita ani mono ke alita atakaesunana henaka'a Anumaya Koti'a hayo'kafefa'ae eno'a kake hulateno afino fa'ko hulatekaiya'maki afa'a mai'naya vaya vase huno kake hupateteno afino fa'ko hupatekaiye. ² Lakaeya mi'ko'amokita mako afina kanale kava akaseta hao'otake kava nehune. Mako ve'kamo'a ke'ale hao'otake ke ohiseana ani ve'kamo'a alopa heno kanale vayatama mai'neno kanale huno mi'ko akai'a akufale yakaike. ³ Inaki hosi afumo avayafi aise aeni maleteta nofi ateta ani malona aenileti "Hosimo'a lakaeya laku lakesale a'kame maleno uneno hise." huta maleteta mi'ko hosimo akufa alita kalave kalava hunakeno aukosa huno ukune huna kate ne've. ⁴ Ne'viki lapa'kaeya lipi kale lapa'kesa afeo. Lipi kale lusi ya'kefa hane'nikeno lo'kiya yasimo'a ano atufano ne'vikeno alino kate kate huno ne'vea kayona aise ya'ato hane'nikeno lipi kale ne'alea

ve'kamo'a ani kayote alino kate kate hikeno ani ala lipi kalemo'a ani ve'kamo haisea kate ne've. ⁵ Ina kava hu'nea kava huno lavenafu'na aise ya'atomo'maki ala kekefa nehuno alu kava alu kavana alino fole ne'aiye. Akekeo aise ata lesea atamo'a lusi kahau ya'ae leno mi'ko yosa'ko'ae leno asakekaiye. ⁶ Lavenafu'namo'a atakana hu'ne. Laiya laya'ae mi'ko lakufa'ae hane'nea'maki lavenafu'namo'a apa'kaseno lusi haviya hane'neanakeno mi'ko lakufa alino havi kapi nelate. Sata'a akai'a mani ata kamale'niketa mafa'ne mai'nona kanaleti aepa heta maime eta vayatama maisunana ka uteta hisunana ani lavenafu'namo'a ata nelea ya'kana nehe.

⁷ Mako vaya'moki yaka kafama namama vayupa'ma mi'ko lipi mai'naya kafa yaka vaya'moki atafa hu'a apate'nake'a yuna nehae. ⁸ Yuna hepate'naya'maki mako ve'kamo'a lo'kiya'a o'male'neanakeno akai'a avenafu'nalena yakai o'atekaiyanakeno yuna ohekaiya'maki mi'ko afina lavenafu'namo'a alakepa ohu ke neheanakeno lavenafu'nafina nesu yate analisakana ya hane'ne. ⁹ Lavenafu'naleti'ke Anumayati Afotimo aki'a alita asaka nehutae'maki Anumaya Koti akai'akana vaya alo hupate'nea vaya'ae ani lavenafu'naleti'ke huta haviya hune'apatone.

¹⁰ Mako'ke lavayafati Anumaya Koti aki alita asaka nehuta mako vayatimokife huta haviya hune'apateta nehune. Nepu NASA'NIMOKITAPA haviku ani kava hisunaki ina akufa kava ohisune. ¹¹ Kapai hakea li mopafati va'yi heana haka'ake li'ae atu'ake li'ae makopati va'yi noha'ae. Ani kava

hutapa mako'ke lapavayafati hao'otake ke'ae kanale ke'ae va'yi ohise. ¹² Nepu nasa'nimokitapa haka'ake yosa alaka ne'aeya yosamo'a yu'yu alaka o'akaiye. Puluti nofipati kai o'akaiye. Ani kava huno hake lipati kanale haka'ake lina va'yi nohe. Ani akufa kava huno lavayamo'a kanale ke'ae havi ke'ae ohise.

Akenopa hale'nea yana Anumaya Kotitekati ne'e.

¹³ Lapa'kaeya folakapi mai'nea ve'kamo'a "Nakenopa hale'nea ve'ka maisoe." huno'aena akufa alino ohaino kanale au'ava kava nehuno kanale huno uneno hisea yafe akenopa hale'nea ya lapavelise. ¹⁴ Lapavelikea'maki vayatape lapaipa afitapa haviya nehutapa lapa'kaitapi lapa'kufae'ke lapa'kesa afi vaya maisayana "Nakenopa hale'nea ve'ka mai'noe." hutapa nehaya'maki kanale ke alitapa ne'atakatapa kasuke ke'ake nehae. ¹⁵ Ani akufa lapa'kenopa hale'nea ya ko'ku'napakati elino no'meanaki ani akufa yana ma mopafati'ke va'yi nehe. Yisasi ke o'afi'naya afina ani hao'otake lapa'ku lapa'kesa afi'naya kavane. Ani kava'mo afo'amo'a Sata'a mai'ne.

¹⁶ Vayatape lapaipa afitapa haviya nehutapa lapa'kaitapi lapa'kufae'ke lapa'kesa ne'afea kavana haneseana ke vaike vaike nehutapa kanale'ya hutapa o'maikaya'maki hao'otake kava'ake hutapa maikae. ¹⁷ Maikaya'maki mako vaya'moki Anumaya Kotitekati apa'keno hale'nea ya alite'a ma kava hu'a maikae. Hokote kavana apaipafina honi'ya o'male apaipa apa'kesa afi'a maikae. Anile kavana vaya'apimoki'ae mako'ke

apaipa apa'kesale maikae. Ke o'apama'ki'a vase hu'a apatekae. Mako'mo hea ke afite'a mako'mo hea ke afite'a hu'a maikae. Kalaki ai'a kanale kava hune'apate'a mi'ko vaya'aifena mako'ke aiyayi hu'nisike'a mako'ke kava'ake hupatesayana amekati ohu'a kasuke a'a apavataka ohu vaya maikae. ¹⁸ Lakaeya mako'ke laipa lakesale maisuna ya'mo'a mako avina ya'kana huta laipafi nefaunakeno Anumaya Koti amuse nehea au'ava yana ne'ya'kana huno alino fole aike huta vaya apaipafi fai ne'malone.

4

Mopafi yafe nehapaiya vaya'moki Anumaya Kotina kame ya hune'atae.

¹ Lapa'kaeya folakapatina la hu ya'ae ke vai ya'ae hanateti fole ne'aiye? Havi yafe aketapa lahapa'ye hu ya'mo'a lapaiya lapaya lapa'kesa mi'ko lapa'kufa'ae la nehaya yafe lapa'kaeya folakapatina la hu yana havi yafe lapaha'ye hu yatapifati va'yi nehe. ² Lapa'kaeya mako yafena lusiya hutapa lapaha'ye nehaya'maki ani yana no'alea yafe ani ya'mo afo'amona hatapa kite-saya lapa'kesa ne'afe. Mako vaya'ai yafe lapaha'ye hutetapa o'alea yafe ke vaitapa la hu yana lapa'kaeyapi fole ne'aiye. Anumaya Kotiteka ani akufa yafe ke hutapa afio'ke'naya yafe ani yana no'ale. ³ Lapa'kaeya alisaya yafe Anumaya Kotiteka ke hutapa afike'naya'maki havi lapaipa lapa'kesa afitetapa lapa'kaitapi havi yafe lapaha'ye hisaya ya'ake alisaya yafe afike'naya yafe ani yana o'ali'nae. ⁴ Lapa'kaeya ve alavefati

a'a fa'ko hu akufa kava nehutapa Anumaya Koti ataletapa mopale yafe lapaha'ye nehae. Mako ve'kamo'a ma mopafi yafe ha'ye hiseana Anumaya Kotina kame ya hune'ate. Ani ke o'afi'nafe? Mako ve'kamo'a ma mopafi yafe ha'ye nehiseana Anumaya Kotina kame ya hune'ate.

⁵ Anumaya Koti autamafi inake huno kamale'neane "Anumaya Koti'a Fate Akufa Avamu'a laipaffi ate'nikeno ani Fate Akufa Avamu'amo'a 'Hao'otake kava ohise.' huno lo'kiya vaino kava ne'yakaiye." huno kamale'neane. Lapa'kaeya ani yafe lapa'kesa afeaana "Afa ke nehe." hutapa nehafe? ⁶ Ina kava hu'naki Anumaya Koti'a vaya alino kayone hulatesea ya'a lakaeya alama'a nelamea yafe Anumaya Koti autamafi inake huno kamale'neane

"Anumaya Koti'a apa'kufa ali'a nehaiya vaya'aina kame ya hune'apatea'maki apa'kai'api apa'kufa ali'a nohaiya vaya'aina vaya alino kayone hu ya'a ne'apame." huno kamale'neane.

⁷ Ani yafe lapa'kaeya lapa'kufa alitapa ohaitapa Anumaya Koti aiyafi mai'netapa Satafena inake hutapa heo "Kakaeya ke o'afikunaki latale'ka kaune ho." hutapa hikeno lapataleno vino. ⁸ Anumaya Koti haute maime ne'visakeno lapa'kaeyate maime eno lo'kano maike. Hao'otake kava nehaya vaya'mokitapa hao'otake yatapi ataletapa lapayana sese hutaleo. Lapa'ke'atike vaya'mokitapa aole lapa'kesa ne'afitapa hao'otake lapaipa lapa'kesa afea yana ataletapa mako'ke kanale lapaipa

lapa'kesale maiyo. ⁹ Hao'otake yatape lahapau halesiketapaena avi leo. Kiki nehaya kavana ataletapa hao'otake yatapena ape hu'netapa hao'otake ya alike fatakauke heo. Amuse ya ne'atalesakeno lapaipamo'a haviya hino. ¹⁰ Anumaya Koti aulakale lapa'kufa alitapa ohaitapa “Hao'otake ve'ka mai'noe.” hutapa hisayana Anumayamo'a lapavaleno asaka huno “Ala vaya maiyo.” huno hulapatekaiye.

*Nepu lapasakife “Ina akufa ve'ka mai'nane.”
huo'apateo.*

¹¹ Nepu nasa'nimokitapa vayatapimokifena hutapa haviya huo'apateo. Mako ve'kamo'a vaya'aena “Kakaeya ina akufa kava nehane.” huno fa'ko fa'ka huteseana Anumaya Koti ke'ae huno haviya nehuno fa'ko fa'ka nehe. Anumaya Koti kemo'a “Vaya'kamona hu'ka fa'ko fa'ka huo'ato.” huno hu'nea yafe ani kava hisana ve'kamoka Anumaya Koti ke a'kame no'malana'maki Anumaya Koti ke male male'nea ke ali'ka fa'ko fa'ka hu'nane. ¹² Mako'ke ve'kamo'ke Anumaya Koti'a ke male male'nea ke alino fole aiteno akai'ake kake hupate ve'ka mai'ne. Ani ve'ka akai'ake vaya'ai apa'ku apame alino ne'katino mako vaya'a alino haviya hupatekaiya'maki kakaeya hana akufa ve'ka mai'ne'kae kahaute maiya ve'kamona “Ina kava ma kava nehane.” hu'ka hune'atane.

Lapa'kaeya vekano'kano oheo.

¹³ Mako vaya'mokitapaena mako ke lahapapaikoanaki afeo. Inake hutapa nehae “Menifi ekafi mako ala kumate uta moni alisuna

ali'ya alita mako'ke kafufi ali'ya aliteta ala moni alikune." hutapa nehae. ¹⁴ Nehaya'maki lapa'kaeya eka'a va'yi hisea yana o'afi'nae. Lapavamu hane'niketapa mai'naya ya'mo'a hana akufa kava nehe? Ma akufa kava nehe. Halinamo'a aise kanato'a haiteno makale'a laka ne'ne. Lapa'kaeya'ae ani akufa kava hutapa makale'a falikae. ¹⁵ Ina yafe make hutapa heo "Anumayamo'a hau'ninakeno'aefena lakaeya lavamu hane'nisiketa mai'neta mani ali'ya'ae mako fate ali'ya'ae alikune." hutapa heo. ¹⁶ Meni "Ina kava hukune ma kava hukune." hutapa haya ke lapa'kaitapi lapa'kufa alitapa haisaya ke lusi hao'otake kava hane'ne. ¹⁷ Ani yafe kanale kava hu au'ava ya ake'nisea ve'kamo'a ani kanale kava ohiseana hao'otake kava nehe.

5

Lusi moni afeno male'naya vaya'aife hu'ne.

¹ Lusi moni afeno yatapi ne'malaya vaya'mokitapa afeo. Mi'ko kana ya'mo'a lapa'kaeyate va'yi hukefe hisea yafe lapa'kaeya lapamo'yo ainaketapa kalaki aitapa avi leo. ² Mi'ko moni afenotapimo'a ako kasali'nikeno mi'ko kenatapi havikafamoki ako ne'a haviya hu'nae. ³ Lapa'kaeya maleme nehaiya moni ako kala'ko'kisa hakeno falupa le'ne. Ani kala'ko'kisa hakeno falupa lesea ya'mo'a hao'otake kava nehaya yana alino fole ailapatetenno ata nelea avamete kava huno lapa'kufa leno lapasakekaiye. Anumaya Koti'a kake hupatesea kana aupa kanafi va'yi nehea'maki lapa'kaeya mi'ko moni maleme nehaiye. ⁴ Afeo hoyatapifi ali'ya vayatapimoki

moni'apena kasuke hupatetapa no'apamea moni'apimo'a huno fole ailapateno ke nehe. Ani ali'ya vayatapimoki ke hu'naya kemo'a Anumaya Koti'a mi'ko yate kava ve'kamo akesafi hai'ne.

⁵ Lapa'kaeya mopafi mai'netapa lahapau'yate mi'ko kanale kanale ya'ake alitetapa amuse hutapa mai'naya'maki Anumaya Koti'a mi'ko vaya kake hupatesea afina lapa'kaeya lapa'ku lapame lahapano falisea yafe ne'ya netapa lusinasi vaya'kefakefa kosi'nae. ⁶ Alakepa vaya kakaeya'ae kame ohu'naya vaya lapa'kaeya ako kake hupatetapa hapake'a fali'nae.

Lakaeyate kana ya fole aisiketaena maita lo'kiya vai'neta Anumayatimofe akeva maisune.

⁷ Ani yafe nepu nasa'nimokitapa Anumayatimo'a esea yafe alaku lapamete akeva maiyo. Akekeo hoyamo afo'amo'a kanale ne'ya ne kana va'yi hisea yafe ame alaku huno mai'nikeno hokote ko'ae henaka ko'aefe akeva mai'nikeno kanale ne'ya ne kana fole aikeno ali'ne. ⁸ Lapa'kaeya'ae ani kava hutapa alaku lapamete maiyo. Anumayati esea kanamo'a ako aupasi neheanaki Yisasife afitapa lapaipafi male'naya yana atafa hutapa alaki huleo.

⁹ Nepu nasa'nimokitapa mako vayatapimokife kanaku kanaku ke hutapa apa'kamelaka ke huo'apateo. Ani kava hisayana Anumaya Koti'a kake hulapateteno lapa'kaeya alino haviya lahapau yafenaki ani kava oheo. Akekeo ani kake hulapatesea ve'ka ako kipate eno heti'ne. ¹⁰ Nepu nasa'nimokitapa a'ke'ainaka Anumaya Koti apaune vaya'moki Anumayamo akile ke

hapapai'naya'maki ani ke afi'naya vaya'moki apa'kaeya ali'a haviya hupate'naya'maki afa'a alaku hu'a mai'ne'a ani kana yana ali'nae. Lapa'kaeya'ae ani akufa vaya maiyo. ¹¹ Afeo kana ya mako vayate va'yi hike'a alaku apame male'a mai'ne'a lo'kiya vai'naya vaya'aife lakaeya inake huta nehune "Kanale kava nehae. Amuse yatapi hane'ne." huta nehune. Lapa'kaeya Yopu avake'a ako afi'nae. Kana ya akaeyate va'yi hikeno alaku ame maleno lo'kiya vaino mai'nikeno henaka'a Anumayamo'a akaeya alino kanale kava hute'ne. Lamake Anumayatimo'a mi'ko afina hau hulateno kalaki ainelate.

Lapa'kaeya "Anumayamo aulakale lamake ne-hune." hutapa oheo.

¹² Nepu nasa'nimokitapa hokote yana ina ke oheo. "Anumaya Koti aulakale i'ka'ae mopa'ae aki ne'a'na nako'yale male'na lamake nehoe." hutapa oheo. "He hu'na nehoe." nehutapaena ani he ke'ake heo. "He'e." nehutapaena ani he'e ke'ake heo. Haviku Anumaya Koti aulakale kasuke ke "Lamake nehune." hisakeno Anumaya Koti'a kake hulapateno havi miya lapamike.

Alakepa huno ne'maisea ve'kamo'a Anumayamoteka ke huno afikeseana ani ya alike.

¹³ Lapa'kaeya folakapi mako ve'kamo'a kana yapi mai'neno'aena ani yafe Anumaya Kotiteka ke huno afikese. Mako ve'kamo'a aku'amo'a amuse hiseana ani yafe Anumaya Koti aki'a yakame kefati alino asaka hise. ¹⁴ Lapa'kaeya folakapi mako ve'ka kali alino maiseana Yisasina apa'ku ami'naya vaya'aite kava vaya'aife ke

hisike'a ani kali ve'kale e'a Anumayamo aki ne'a'a masave akufalena falete'a Anumaya Koti'a ha'maesea yafe ke hu'a afikesae. ¹⁵ Afikekefena aole apa'kesa o'afi'a "Anumaya Kotife afikesuna ya ako lamike." hu'a apaipafi male'a afikesayana ani kali ve'kamo kali'a alino kanale hune'ateno Anumayamo'a alino hetiteno hao'otake kava hu'nea yana hane'niseana Anumaya Koti'a haove atove nehuno aipa yuna yapati alino ataletekaiye. ¹⁶ Ani yafe lapa'kaeya mako'ke mako'ke'mokitapa hao'otake ya hu'naya kavana vayatapimoki apaulakale hutapa fole aisake'a lapa'kaeyafe Anumaya Kotiteka ke hu'a afikesakeno falu lahapaisea ya lapamike. Alakepa huno ne'maisea ve'kamo'a Anumaya Kotiteka ke huno afikesearna lo'kiya'a hane'neanakeno mi'ko vayana kanale ya huno apaya huke. ¹⁷ Ilaiya'a a'ke'ainaka Anumaya Koti aune ve'ka lakaeya'kana akufa'ae ve'ka mai'neno Anumayamoteka lusiya huno inake huno afike'ne "Kona ko'ku'napakati o'aise." huno afikekeno aole'ae mako'ae kafu'ae sikisi i'ka'ae (6 i'ka'ae) ani kanamo aku'ainaka lamake huno kona o'ai'neane. ¹⁸ O'ai'nikeno ani kana'a maikeno eteno mako afina Anumayamoteka afikekeno ko atalekeno elinekeno mopafati ne'yana fole aike'a ali'a ne'nae.

*Mako ve'kamo'a Anumayamo ka
atale'nisiketaena lakaeya uta halate avaleta kate
eteta eta atesune.*

¹⁹⁻²⁰ Nepu nasa'nimokitapa afeo mako ve'ka lapa'kaeyapi mai'nisea ve'kamo'a lamake ke ne'ataleno hao'otake yapi u'nisiketapaena vaya'amoka halate ani ve'ka avale'ka e'ka

kanale kate atesanana ani avale'ka e'ka atesana
ve'kamoka inake hu'ka afikane mako ve'ka
hao'otake yapi mai'niseana vaya'amo'a avaleno
Anumaya Koti kate ateseana falikefe nehea aku
amena ako alino kati'neanakeno ofalike hu'ka
afikane. Ani akufa kava hiseana mi'ko hao'otake
ya'a Anumaya Koti'a alino atalekaiye hu'na
nehoe.

**Anumaya Koti'a Saufa Lami'nea Ke
The New Testament in the Inoke-Yate Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Inoke-Yate long Niugini**

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inoke-Yate

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

76c8ec82-f78f-59ba-820f-87366bb1497f